

PUBLICATIENUMMER 2021006436

Klacht over het toekennen van het cijfer 1 en het uitsluiten van een herkansingsmogelijkheid voor een pta toets ongegrond. De beslissing is zorgvuldig tot stand gekomen en voldoende onderbouwd.

ADVIES

inzake de klacht van:

[leerling], klager
gemachtigde: mr. R. Verspaandonk

tegen

[rector-bestuurder], van het [school], van [bevoegd gezag], verweerders

1. VERLOOP VAN DE PROCEDURE

Bij klaagschrift van 28 april 2021 heeft klager op grond van de geldende klachtenregeling een klacht tegen verweerder ingediend.

De Commissie heeft de klacht versneld in behandeling genomen op verzoek van de gemachtigde van klager en vanwege de inhoud van de klacht.

Verweerder heeft op 26 mei 2021 een verweerschrift ingediend.

Alle stukken zijn in afschrift aan partijen gestuurd.

Partijen zijn digitaal, door middel van videoconferentie, gehoord op 10 juni 2021. Klager is verschenen, bijgestaan door zijn gemachtigde. Ook was de broer van klager aanwezig als vertrouwd persoon. Namens verweerder zijn verschenen [teamleider], [lid klachtencommissie/docent], [rector-bestuurder].

Onder handhaving van hun standpunten hebben partijen een nadere toelichting gegeven. Dat wat in de stukken en op de zitting naar voren is gebracht, is, voor zover relevant, zakelijk in dit advies weergegeven.

Op 11 juni 2021 heeft de Commissie een dictum (een verkort oordeel zonder motivering) gedeeld met partijen.

2. DE FEITEN

Klager is leerling bij het [school] en zit in het schooljaar 2020-2021 in [leerweg].

Op 18 maart 2021 heeft klager tijdens de toetsweek een schoolexamen [vak] afgelegd dat om 11.30 uur is begonnen. Als hulpmiddel mag klager een onbeschreven [informatieboek] gebruiken.

Klager had zijn eigen [informatieboek] bij zich bij binnenkomst bij het schoolexamen, waar hij een aantal met antwoorden van eerdere eindexamens beschreven blaadjes heeft ingevoegd.

Bij aanvang van het examen heeft klager een onbeschreven [informatieboek] uitgedeeld gekregen. Vervolgens heeft klager één van de [informatieboek] exemplaren weggelegd of weggegooid op de grond en is hij begonnen aan het schoolexamen.

Op enig moment heeft klager om een extra blaadje gevraagd aan de aanwezige surveillant.

De surveillant heeft een [informatieboek] op de tafel van klager zien liggen en een exemplaar in zijn buurt, en heeft aan de klas gevraagd van wie de [informatieboek] op de grond was. Klager heeft aangegeven dat het zijn [informatieboek] is.

De surveillant heeft geconstateerd dat beschreven blaadjes met examenantwoorden zijn geplakt in een van de twee [informatieboek]-exemplaren.

De surveillant heeft klager verzocht zijn toetsblaadjes in te leveren en de teamleider ingeschakeld.

De teamleider heeft besloten dat klager zijn schoolexamen mocht afmaken. In het proces-verbaal van het examen van die dag staat: 'In [informatieboek] van [leerling] diverse blaadjes met antwoorden van oude examenvragen aangetroffen om +/- 12.00 uur'.

Op 26 maart 2021 heeft klager een brief van de directeur van de school ontvangen waarin hem werd medegedeeld dat er een onregelmatigheid tijdens het schoolexamen natuurkunde bij klager is geconstateerd, en dat de directeur heeft besloten om klager het cijfer 1,0 toe te kennen en hem uit te sluiten van een herkansing.

Klager heeft op 2 april 2021 bezwaar ingediend bij de commissie van beroep van de school.

De commissie van beroep heeft op 13 april 2021 besloten om het bezwaar af te wijzen en daarmee de sanctie te handhaven.

Klager heeft vervolgens op 28 april 2021 een klaagschrift ingediend bij de Commissie.

3. VISIE PARTIJEN

Visie klager

De sanctie die is opgelegd door de directeur is onzorgvuldig tot stand gekomen, voldoet niet aan de procedurele vereisten, en is disproportioneel. Klager betwist niet dat hij met zijn beschreven

[informatieboek] naar het schoolexamen is gegaan. Klager wilde die dag antwoorden uit vorige examens gebruiken, maar kreeg toen hij de klas in liep spijt; hij heeft de [informatieboek] vervolgens

op de grond, buiten handbereik, gelegd. Spielen was niet mogelijk aangezien zijn beschreven [informatieboek] op minstens twee meter afstand, en daarmee buiten handbereik, van hem lag.

Klager heeft de [informatieboek] van school gebruikt tijdens de toets. Tijdens de toets is klager niet medegedeeld dat er een sanctie boven zijn hoofd hing toen de surveillant de beschreven

[informatieboek] aantrof. Dat had wel moeten. Ook is er geen proces-verbaal opgemaakt, waardoor het niet vast te stellen is welk scenario zich heeft voorgedaan tijdens het schoolexamen.

Een dag na het schoolexamen heeft de directeur aan klager medegedeeld dat hij de volgende sanctie opgelegd kreeg: het cijfer 1,0 voor het schoolexamen zonder herkansingsmogelijkheid. De sanctie zou

beperkt moeten worden tot een herstelsanctie, een 1,0 voor de onregelmatigheid tijdens het examen, in plaats van een bestraffing door hem uit te sluiten van de herkansing. Klager heeft

immers niet gespiekt. De dubbele straf staat niet in verhouding tot wat er is gebeurd.

Visie verweerders

De sanctie is gerechtvaardigd en daartoe is op zorgvuldige wijze besloten. De surveillant heeft een halfuur na aanvang van het schoolexamen geconstateerd dat de [informatieboek] van klager op zijn tafel lag en dat er volgeschreven blaadjes in waren gevoegd. De [informatieboek] van de school lag op de grond bij de tafel van klager. Na dit gemeld te hebben bij de teamleider, heeft klager de mogelijkheid gekregen om zijn toets af te maken op een nieuw blaadje. Daarna is een gesprek met de teamleider en de leerling gevoerd om te achterhalen wat er is gebeurd. Diezelfde dag heeft de teamleider de vader van klager gebeld over het voorval tijdens het schoolexamen. De sanctie is toen nog niet medegedeeld, omdat alleen de directeur bevoegd is om een sanctie op te leggen in dit geval. Dit is de procedure die de school volgt in het geval er een onregelmatigheid wordt geconstateerd tijdens een toets. Er zijn verschillende sanctiemogelijkheden. Het is beleid van de school dat een student bij een (school)examen een 1,0 krijgt in combinatie met het uitsluiting van een herkansingsmogelijkheid. De directeur vond deze sanctie in dit geval ook passend. Alleen als een toets überhaupt niet kan worden herkanst, blijft het bij het opleggen van een 1,0 voor een toets. Het bezwaar van klager tegen het besluit is vervolgens zorgvuldig afgehandeld.

4. OVERWEGINGEN VAN DE COMMISSIE

De school heeft een examenreglement 2020-2021 waarin bepalingen zijn opgenomen over onder meer het niet aanwezig zijn bij een schoolexamen. De school heeft in artikel B.2.1 bepaald dat een leerling uitsluitend een hulpmiddel bij zich mag hebben dat voor de examens is voorgeschreven of toegelaten. De directeur van de school kan op grond van artikel 5 Eindexamenbesluit VO en het examenreglement vanwege een geconstateerde onregelmatigheid besluiten een of meer maatregelen op te leggen aan de leerling. Een leerling kan tegen deze beslissing in beroep. Van de commissie van beroep mag de directeur geen deel uitmaken. Verder moeten de directeur en de commissie van beroep de onderwijsinspectie informeren over de beslissing en de uitkomst van het bezwaar.

De Commissie stelt vast dat niet in geschil is dat klager tijdens het schoolexamen een hulpmiddel bij zich had waarin hij antwoorden van een eerder natuurkunde schoolexamen had gevoegd. Klager heeft daarom in strijd gehandeld met het examenreglement waarin vermeld is dat het alleen is toegestaan om een hulpmiddel bij zich te hebben dat voor de examens is voorgeschreven of toegelaten. De Commissie heeft niet kunnen vaststellen dat het gebruikelijk is dat leerlingen hun eigen [informatieboek] gebruiken; uit de verklaringen van verweerders en de surveillant in samenhang gezien met artikel B.2.1 van het examenreglement blijkt het tegenovergestelde. Gelet hierop gaat de Commissie ervan uit dat het gebruik van eigen hulpmiddelen, zoals een eigen [informatieboek], niet is toegestaan. Echter ook in het geval dat het gebruik van eigen hulpmiddelen wel zou zijn toegestaan was klager in overtreding: In artikel B.2.2 van het examenreglement is geregeld, dat de leerling ervoor moet zorgdragen dat in hulpmiddelen niets is toegevoegd of bijgeschreven.

Klager heeft toegelicht dat hij de ingevoegde examenantwoorden aanvankelijk wilde gebruiken, maar dat hij zich aan het begin van de toets heeft bedacht en dat hij zijn eigen [informatieboek] op de grond heeft gegooid buiten handbereik. Verweerder heeft ter zitting verklaard dat het [informatieboek]-exemplaar van de school op de grond lag en dat de [informatieboek] van klager, met de ingevoegde antwoorden, op zijn tafel lag. Uit het proces-verbaal van het schoolexamen blijkt dat klager een [informatieboek] met antwoorden van eerdere natuurkunde-examens bij zich had, en de surveillant heeft een schriftelijke verklaring ingediend dat er twee exemplaren waren, één op de tafel van klager en één op de grond, en dat het exemplaar van de school op de grond lag. De Commissie oordeelt op basis van de tegengestelde verklaring en gezien de bewijskracht die het proces-verbaal heeft, dat vast is komen te staan dat klager zijn eigen, beschreven [informatieboek] voorhanden heeft gehad tijdens het schoolexamen natuurkunde. Als klager vanwege wroeging daadwerkelijk geen gebruik had willen maken van de [informatieboek], zoals hij verklaard heeft, had het voor de hand gelegen dat hij zijn eigen [informatieboek] had weggestopt in zijn tas; dit heeft klager niet gedaan. De Commissie oordeelt dat verweerder terecht heeft geconcludeerd dat sprake was van een onregelmatigheid tijdens het schoolexamen natuurkunde, omdat klager zijn eigen [informatieboek] bij zich had met daarin antwoorden van eerdere schoolexamens.

Wat betreft de sanctie oordeelt de Commissie dat deze proportioneel is. Verweerder heeft duidelijk toegelicht wat het verschil is in sancties indien een onregelmatigheid wordt geconstateerd tijdens een toets die plaatsvindt tijdens schoolexamens in de toetsweek (cijfer 1,0 en afnemen herkansing), en een toets die plaatsvindt buiten de toetsweek (cijfer 1,0). In de eerste situatie is er nog een herkansingsmogelijkheid, in de tweede niet. De school heeft gezien deze toelichting gebruik mogen maken van de bevoegdheid om meerdere maatregelen op te leggen en dit is een bevoegdheid die uit de onderwijswetgeving en het examenreglement voortvloeit.

Verder oordeelt de Commissie dat verweerdere zorgvuldig hebben gehandeld overeenkomstig het examenreglement en het Eindexamenbesluit VO bij de totstandkoming van de beslissing. De teamleider heeft klager gehoord en heeft vervolgens zijn vader gebeld om hem in te lichten.

Vervolgens is het besluit formeel op schrift gesteld, en heeft klager de mogelijkheid gekregen om bezwaar in te dienen bij de commissie van beroep. Dit laatste heeft klager gedaan, waarna het bezwaar ongegrond is verklaard.

De Commissie zal de klacht dan ook ongegrond verklaren.

5. OORDEEL VAN DE COMMISSIE

De Commissie komt op grond van bovenstaande overwegingen tot het oordeel dat de klacht ongegrond is.

6. AANBEVELINGEN VAN DE COMMISSIE

De Commissie beveelt de school aan duidelijk aan te geven wat er wel, en wat er niet mag worden meegenomen naar een toets, voor zover hier niet al duidelijk over is gecommuniceerd, en er voorafgaand aan de toets alert op te zijn dat leerlingen eventueel verboden hulpmiddelen in de tas hebben en houden tijdens een toets.

Aldus gedaan te Utrecht op 23 juni 2021 door mr. F. Arslan, voorzitter,
mr. A. Alam-Khan en mr. P.H.M. Kanters, leden, in aanwezigheid van mr. M. Ettema, secretaris.

mr. F. Arslan
voorzitter

mr. M. Ettema
secretaris